

בגיליון:
עושה מבקשי
המקלט האריתראים

זוהדרק

פועלי כל הארצות התאחדו!

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 37 / 29 בספטמבר 2021

הכיבוש והפשע המאורגן

חיילי הכיבוש תוקפים מפגנים בדרום הר חברון המוחים נגד בנייה בהתנחלות אביגיל, 23 באוגוסט 2021 (צילום: אקטיביסטילט)

ושגשגו בהם. לאחרונה חשף בכיר במשטרה, כי לעבריינים אלה קשר ישיר לשב"כ. עלינו לחשוף ולהזכיר ללא הרף את הקשר בין רשויות הכיבוש לעבריינים בציבור הערבי בישראל ובשטחים הכבושים. אסור להפקיר את שטחי סי, שטחי ההפקר, ההופכים נחלתם הפרטית של ארגוני הפשע.

עבור השב"כ אין נוח מזאת: הוא נהנה מנכסים מודיעיניים ומקבלני משנה לדיכוי. שטח סי, אשר במשך כחצי מאה התפתחו בו קהילות מוחלשות התלויות בחסדי המינהל האזרחי, הוא כר פורה לדיכוי ולפשיעה.

ישנה בשטחי סי אכיפה משטרתית, אך היא משרתת את המטרות הפוליטיות של הכיבוש בלבד. המשטרה מבצעת בשטחים אינספור פעולות המונעות משנאת עניים, כמו החרמת כלי רכב ללא רישיון – דרך התחבורה היחידה האפשרית מבחינה כלכלית לקהילות המקומיות. לעומת זאת, בכפרים מסוימים יש וילות מפוארות ומוארות באור יקרות שכולם יודעים כי גרים בהן עבריינים חמושים ומסוכנים, אך להם לא עושה המשטרה דבר.

המאבק בפשע המאורגן בציבור הערבי אינו יכול להסתפק בגינוי העלמת העין המכוונת של הרשויות ובהתנגדות להזנחה של היישובים הערביים. יש להפוך את חשיפת הקשר בין ארגוני הפשע לבין השלטון לחלק מהמאבק. גם אם נצליח להביא לתבוסתם של העבריינים בשירות השב"כ ביישובים הערביים בתוך ישראל, אלה עלולים להעתיק את פעילותם לשטחי סי, שם ישמשו כסוכני הסיפוח וירחיקו את פתרון שתי המדינות. יהיה זה אסון ארוך טווח לתושבי השטחים ולישראלים.

אורן פלד

פעילי סולידריות בשטחים הפלסטיניים הכבושים נחשפים פעמים רבות לתופעת משתפי הפעולה עם רשויות הכיבוש. בניגוד לדימוי הרווח, משתפי הפעולה בשטחי סי אינם סוכנים סמויים – הם פועלים בגלוי וזהותם בדרך כלל ידועה לכל. לעתים מדובר בבעלים של חברת גרירה שמשתף פעולה כדי לגרום כלי רכב ללא רישיון ("משטובות"); בבעלי מחצבות פרטיות ללא פיקוח; או בסוחרים סמים ונשק שעומדים בקשר רציף עם "הקפטנים" של השב"כ, ואף מתברברים בכך. ישנם גם ערבים אזרחי ישראל שמתפרנסים מקשרים עם רשויות הכיבוש ועוברים לגור בשטחי סי על מנת להנות מההפקר, מהאכיפה הסלקטיבית ומהמצב הפוליטי. לא נדרש תחקיר מעמיק כדי להבין זאת – מספיק להיות נוכח בשטחים הכבושים כפעיל או לשאול את תושבי המקום, על מנת לראות כיצד המערכת עובדת מבלי שאיש מנסה להסתיר.

היתרונות שמספקים משתפי הפעולה לשב"כ ולשאר כוחות הכיבוש ברורים: פירור האחדות הלאומית הפלסטינית והסולידריות הקהילתית; קבלת מידע על סחר בנשק, ואפשרות להעביר נשק פגום או ממולכד לידי פלסטינים שמבקשים נשק כדי להילחם בכיבוש; והסיוע החשוב ביותר – עידוד הגירה. עבריינים חמושים עושים בשטחים הכבושים כבתוך שלהם וזוכים בחסיונות, וחיי התושבים מדרדרים יותר ויותר עד כי רבים שוקלים להגר.

בעוד שהפשע המאורגן היהודי פורק בידי המשטרה, או לכל הפחות דוכא מספיק כדי שירתע מביצוע התנקשויות ראוותניות, העבריינים הערבים ממשיכים להנות מההזנחה הממשלתית המכוונת בערים ובכפרים הערביים בישראל

מכתבים למערכת

מוניעת מים כאמצעי לגירוש

זה טקסט לא פשוט, אבל בזמנים כאלה אנחנו חייבים להסתכל למציאות בעיניים – וזו מציאות של דיכוי וכיבוש. לעתים קרובות נוכחת הרבה אי נעימות כאשר אנחנו מדברים על נושא פלסטיין-ישראל. אנו מוצאים את עצמנו מתמודדים עם הרבה עצב, כעס, ונחישות. יהודים מסביב לעולם התכנסו במהלך חג הסוכות במבנים ארעיים, מוקפים בחום ובשפע. זאת בניגוד מוחלט לחברינו ושותפינו הפלסטינים אשר מתגוררים בשטחי "סי", בלי גישה מספקת למשאבים הכי בסיסיים לקיום חיים – בית, ביטחון ומים.

גישה למים זורמים היא זכות אדם בסיסית שרובנו לוקחים כמובנת מאליה. פעילי לוחמים לשלום לא יכלו לעמוד מנגד כאשר קהילות רבות בשטחי "סי", כולל מחוץ לכפר א-טוואני בדרום הר חברון, נשארות מחוסרות מים ומתייבשות. התארגנו, קבוצה של כ-50 פעילים, כדי להוביל מכלית מים לקהילה שלא מקבלת אספקת מים זורמים מהרשויות וצריכה להסתמך על אגירת מי גשמים לשתייה ולרחצה. השיטה של ייבוש קהילות פלסטיניות באזור כל כך חם וצחיח היא יותר מסתם אפליה. זו שיטה שנועדה להתיש את הפלסטינים ולגרשם מהשטחים הכבושים.

כתנועה, אנחנו חווים ביקורת, שנאה ומדי פעם גם איומים, אבל מה שחווינו באחרונה בדרום הר חברון היה הרבה יותר ממה שאנחנו יכולים, או צריכים, לשאת. פעילינו הישראלים והפלסטינים, יחד עם פעילים מקואליציית הבקעה ואחרים, צעדו יחד עם מכלית המים, עד שנתקלו בחיילי הצבא הישראלי שלא נתנו למכלית לעבור ונקטו באלימות קשה כלפי הפעילים.

נדרקו עלינו רימוני הלם וגז מדמיע; שבעה מפעילינו נעצרו מעצר שווא ושוחררו כעבור מספר שעות; פעילים רבים נדחפו לקרקע באלימות והוכו בעודם שכובים. אחד הפעילים, אלי, אושפז בעקבות תקיפת החיילים, והשאר מחלימים בביתם. הקצין אשר הטיח את אלי באלימות לקרקע קיבל בסך הכל נזיפה ממפקדיו - דוגמא נוספת לדרך ההתמודדות של הצבא עם האלימות שחיליו נוקטים נגד אזרחים חפים מפשע. צילומים וסרטוני וידאו רבים הופצו ברשת, ובהם כל מה שהתחולל באותו יום שיש, 17 בספטמבר.

התמונות לא קלות לצפייה. אנחנו לא מתכוונים להרגיז איש, אלא רק לחלוק את מה שקרה, ואת ההתנגדות האלימה עמה אנו מתמודדים. לעולם לא נכנע לאלימות – נמשיך להגיב לה בדרכים לא אלימות, ולא ניתן לאירוע הזה לעבור לסדר היום. כמו תמיד, המסר שלנו פשוט – גישה למים לכל!

אנחנו יכולים להשיג זאת יחד. ניתן לשגר לשרי הממשלה, ובייחוד לשר הביטחון בני גנץ, הודעות דוא"ל בנושא מדיניות אי-אספקת המים בדרום הר חברון.

לתומכינו היהודים איחלנו חג סוכות שקט ושמח. קראנו להם לקחת פסק זמן במהלך החג, המלא בשפע ובחום, על מנת לחשוב גם על אלה שאין להם מים או ביטחון.

אנה סלמאן ויונתן גר

מנכ"לים משותפים, לוחמים לשלום

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

איפה הייתם בחגים? טיילתם בירושלים?

"מאות אלפי ישראלים מבקרים מדי שנה באתר 'עיר דוד', האתר הארכיאולוגי בו שכנה ירושלים הקדומה. אם גם אתם תצטרפו לביקור באתר, סביר להניח שתצאו מהאתר בידענה שביקרתם במקום בו עמד ארמון המלך דוד. אז זהו, מרבית החוקרים אינם מסכימים עם זיהוי 'מבנה האבן הגדול' שזיהתה חופרת האתר, אילת מזר ז"ל, כארמון המלך דוד. חלקם טוענים כי המבנה נבנה במאות ה-11-12 לפנה"ס, כאשר ירושלים הייתה כנענית (מוזכר בתנ"ך כיבוסית) ואחרים מתארכים את המבנה למאה ה-9 לספירה, ימי ממלכת יהודה. בנוסף, החוקרים טוענים שחלקי הקירות שנמצאו אינם בהכרח חלק מהשרידים של אותו המבנה. מה שבטוח, אף אחד לא יספר לכם שהעמותה שמתפעלת את האתר היא עמותת אלע"ד, אותה עמותת מתנחלים שעוסקת בהשתלטות על בתי הפלסטינים בסילואן במטרה לייחד את השכונה."

פוסט של העמותה "עמק שוה", 20.9

שיר המעלות של מוסי רז

"בשאלת הכיבוש, תחת הממשלה הנוכחית, זזנו 10 מעלות מינה"

ח"כ מוסי רז (מרצ), "שיחה מקומית", 17.9

האדמו"ר מראש העין על שמיטה והר סיני

"שר הביטחון בני גנץ ביקש מבג"ץ לדחות את מועד הפינוי של כ-170 דונם בעמק שילה שבגדה המערבית, המעובדים על ידי מתנחלים, עד לאחר שנת השמיטה שהחלה בראש השנה. בחודש מאי הורה בג"ץ למינהל האזרחי לפנות את האדמות, המעובדות על ידי 'משק אחיה', מהמשקים הגדולים והידועים ביותר בהתנחלויות בגדה, לאחר שקיבל באופן חלקי עתירה של שמונה פלסטינים שטענו שהם היורשים של בעלי הקרקעות."

נטעאל בנדל והגר שיזף, "הארץ", 14.9

האדמו"ר ביקא בכיבוש, פחות במקורות

"שר הביטחון גנץ מעז לעמוד לפני בית המשפט ולומר לו שמצוות השמיטה היא זו שמונעת ממנו לפעול להשבת הגזילה לבעליה. טענה זו אינה נכונה. בעולם המשונה שלנו, שבו אלוף הפיקוד הוא הריבון על פלסטינים ואדמותיהם, ושולט בהם באמצעות תערוכת של חוק ירדני וצווים צבאיים, טוען שר הביטחון כי דיני התורה כובלים את ידי הצבא. אז הנה עוד דין אחד: המצווה להשיב את הגזילה. זאת מצווה אמיתית, מהתורה, והיא גוברת על דיני השביעית, שתחולתם 'בזמן הזה' על פי רוב הפוסקים אינה אלא מדברי חכמים או מדין מנהג. ודאי כאשר מדובר באדמות בשטחים שנכבשו, ודאי וודאי כשמדובר באדמות פלסטיניות פרטיות. אני מניח שגם הפועלים שיעקרו את העצים מן האדמה הגנובה יהיו ערבים והם אינם צריכים להקפיד על איסורי השביעית."

עמית גבריהו, "הארץ", 18.9

תשובה למאמרו מחרחר המלחמה של בני מוריס ב"הארץ"

לחזור להסכם הגרעין עם איראן

אבל הרוב כאן – יהודים וערבים – לא רוצים ולא יכולים לעשות זאת.

אני מקווה שארה"ב ובעלות בריתה לא יתקפו את איראן. יש לקוות, ולהיאבק, שגם בנט ומי שיבוא אחריו לא יתקפו את איראן. מה שמוריס מנבא שיקרה כאן במלחמה עם איראן הוא סיבה מספקת לכל ישראלי שפוי להתנגד למלחמה כזו. שלא כמו מוריס, אני מקווה

שרי החוץ של איראן והמעצמות (צילום: משרד החוץ של ארה"ב)

שהשיחות על הגבלות העשרת האורניום יתחדשו בקרוב ושיושג הסכם. יש לקוות שההסכם יחזיק מעמד יותר מההסכם הקודם. כיעד ארוך טווח יש לחתור להסכם פירוז גרעיני של כל המזה"ת כולל ישראל. לא ניתן להתנות את הסכם הגרעין עם איראן בעצירת פיתוח הטילים שלה ובהסכם על חיסול השפעת איראן במדינות הסובבות אותה. אין היתכנות כלשהי למימוש תנאים כאלה משום מדינה חוץ מהכנעתה וביטול ריבונותה. ודאי שמירון חימוש ושליטה עקיפה במדינות אחרות אינן רצויות, אך אלה נושאים נפרדים משאלת הגרעין. יש להסיר את הסנקציות מעל איראן. המאבק על אופי המשטר באיראן יימשך בפנים.

המצב באזור אכן משתנה. ארה"ב כנראה לא תהיה כאן תמיד בשביל בעלות בריתה. כך היה עם מעצמות אימפריאליסטיות קודמות וכך יהיה עם ארה"ב. איראן, תורכיה ומצרים הן המדינות המאוכלסות ביותר באזור – ומה לעשות, הן יישארו מוסלמיות ותהיה להן השפעה באזור הגאוגרפי שבו מצויים גם אנחנו. מעמדה של ישראל תלוי בפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. הסכסוך הוא שמצריך את התלות של ישראל בכוחות מבחון. הוא שגרם לישראל "להוציא את הערמונים מהאש" בשביל מעצמות זרות.

תפיסת העולם לפיה ישראל משתייכת למערב יודו-נוצרי העומד נגד האסלאם היא תפיסה נוצרית ריאקציונרית (ואנטישמית), שקיבלה עטיפה חדשה בשנות ה-90 בתאוריית "התנגשות הציוויליזציות" של סמואל הנטינגטון. לפי תאוריה זו הסכסוכים העיקריים בתקופתנו אינם כלכליים ופוליטיים אלא תרבותיים, בהם עומד המערב נגד השאר (THE WEST AGAINST THE REST). מוריס מפיץ תורה כוזבת זאת למרות שהוא, בגלל מחקריו, יודע על מה ניטש הסכסוך הציוני-פלסטיני: על שליטה באדמה, ולא על תרבות.

לישראל בעיית ביטחון כי היא מצויה בסכסוך. אך אין לה סכסוך טריטוריאלי עם איראן. איראן הכירה בעבר בישראל, ושתי המדינות היו בעלות ברית. את הטילים שלהן הן התחילו לפתח בתוכניות משותפות. מצב כזה יכול לשוב, אם ייפתר הסכסוך הישראלי-פלסטיני בפתרון שיהיה מקובל על שני הצדדים. פתרון שתי המדינות מקובל על רוב העולם. אפשר לחיות בלי מלחמה באיראן ולא תחת עננה גרעינית איראנית או ישראלית. מלחמה עם איראן תהיה הרסנית ומיותרת. יש דרך אחרת אל איראן – כינון השלום עם הפלסטינים.

אבישי ארליך

לא אחת קורה שאינטלקטואלים שהיו פעם "בשמאל" הופכים את עורם במצבי לחץ, כאשר חרדותיהם העמוקות מציפות אותם. אז הם מגלים, לפתע, עמדות ימין קיצוניות ואנטי-הומניות. אני נזכר, למשל, בגבריאל מוקד שבינואר 1991, שכשהחלו טילי סקאד מעיראק ליפול על ישראל, יצא בקריאה "NUKE BAGHDAD". אצל הפרופ' בדימוס בני

מוריס, מי שעסק בהיסטוריה של הנכבה ובגירוש ההמוני של 1948, "המרת" הדעת אינה חדשה והתרחשה עוד במהלך האינתיפאדה השנייה. בתגובה לאלימות המאבק הפלסטיני, שינה מוריס את עמדותיו הפוליטיות ומאז היימין. בשבוע שעבר (24.9) פרסם מוריס ב"הארץ" מאמר דעה מצמרר תחת הכותרת "שתי האופציות". מסקנותיו של המאמר הן שצריך לתקוף את איראן; שמועד ההחלטה על תקיפה קרוב מאד; ושבנט, הטירון, יצטרך לקבל החלטה זו.

במאמרו טוען מוריס שארה"ב לא תעשה זאת בשביל ישראל. לטענתו, הפעולות בהן נוקטת ישראל עכשיו (המב"מ – המערכה שבין המערכות) אינן יכולות להפסיק את המרוץ האיראני לפצצה, ולכן יש לישראל רק שתי אופציות: לתקוף את איראן או לחיות בצד איראן גרעינית.

ההנחות של מוריס הן: איראן תהיה מדינת סף גרעינית, או תמשיך להשגת נשק גרעיני וליכולת שיגורו; ושום מנהיג ישראלי, עד כה, לא אזור אומץ לתקוף את איראן. מוריס מפרט מה, לדעתו, יהיו ההשלכות אם תקוף ישראל את איראן ואם לא תקוף: אם ישראל תקוף – איראן תקוף בחזרה, והמלחמה עלולה להימשך שנים. גם חיזבאללה יצטרף למערכה, ועלולה לפרוץ אינתיפאדה שלישית, אליה יצטרפו, אליבא דמוריס, הפלסטינים אזורי ישראל. עלול לפרוץ גם גל טרור אנטי-ישראלי ואנטי-יהודי בעולם. ייפגעו יחסי ישראל עם המדינות הסוניות ואולי גם יחסי ישראל עם אירופה וארה"ב יורעו. אין לדעת אם המעצמות יתערבו.

ואף על פי כן, תחזית קשה זו נראית למוריס נוראית פחות מלחיות בצד איראן גרעינית. לדעתו, הפנאטים הלא-רציונליים באיראן עלולים לממש התקפה גרעינית על ישראל. אך גם אם לא, החיים תחת העננה הגרעינית של איראן יושבו את מעמד ישראל באזור ואת החיים בה. גרעין איראני יחשב לניצחון על המערב ועל ישראל, ויגביר את מגמת האסלאמיזציה; הוא ירחיק מדינות סוניות ופלסטינים מתונים מהסכם ומיחסים עם ישראל; הגרעין יגביר את הביטחון העצמי של בעלות הברית של איראן נגד ישראל ונגד סעודיה ובעלות בריתה; הוא יגרום למדינות נוספות באזור להתגרען; החמרת המצב הביטחוני תעלה את ההוצאות הצבאיות של ישראל, תמנע השקעות זרות בישראל, תגרום לישראלים רבים לעזוב את הארץ וליהודים בחו"ל לא לעלות.

אם הייתי חושב כמוריס, הייתי משאיר הכל, לוקח רק את הפספורט הזר ובורח מהארץ במטוס הראשון. מה לעשות,

הפגנת זעם

בשבת בסכנין

ביוזמת ועדת המעקב העליונה של הציבור הערבי בישראל תתקיים בשבת הקרובה (2.10) הפגנת מחאה בעיר סכנין בשעה 16:00 בעקבות גל הרציחות המתמשך בחברה הערבית.

בסוף השבוע נרצחה (25.9) סומיה טלאקה, בת 42, בביתה בלקיה שבנגב. הצוות הרפואי שהגיע לזירה נאלץ לקבוע את מותה במקום. מדובר ברצח הרביעי שאירע בציבור הערבי תוך יומיים. עד כה נרצחו השנה 93 אזרחים ערבים, כאשר 13 מהם נשים.

ביום הירצחה של טלאקה הפגינו יותר ממאה איש בקרבת ביתו של השר לביטחון פנים, עומר בר-לב (עבודה) בכוכב יאיר. חרף מאמצי המשטרה למנוע את המחאה, המפגינים התקבצו וקראו: "לא נוותר, דם ערבי אינו הפקר". הם דרשו מממשלת הימין להציג תוכנית מקיפה ומפורטת למיגור הפשיעה בחברה הערבית. יושב ראש הרשימה המשותפת, ח"כ אימן עודה (חד"ש), אמר בהפגנה כי לממשלה אמנם יש תוכנית, אך היא תהיה רלוונטית רק בעוד עשור. "עד שזה יקרה, יירצחו עוד 1,200 ערבים", אמר עודה למפגינים ובהם אימהות שכולות ופעילים חברתיים. יצוין שזו השבת הרביעית ברציפות בה מתייצבת משמרת המחאה מול ביתו של השר.

ח"כ עודה הוסיף: "אנחנו צריכים להגיע למשוואה – אם החיים שלנו לא שגרתיים, גם חיי המדינה אמורים להיות לא שגרתיים. החיים של הממשלה וחיי שר לביטחון פנים אמורים להיות לא שגרתיים. אם אנחנו חברה אחת, מה שמפריע לנו אמור להפריע לכולם. נגיע לפה מדי שבוע, נחסום עורקי תנועה ראשיים, נעשה כל מה שיידרש".

כאמור, המשטרה ניסתה למנוע את ההפגנה בטענה השקרתית לפיה "בעקבות פסיקת בג"ץ" אסור להפגין במהלך השבת. השוטרים חסמו את דרכם של המוחים לביתו של בר-לב, שעזב את היישוב בטרם החלה ההפגנה.

נוסף לטלאקה, נרצח בבאר-שבע במהלך סוף השבוע אחדד אלג'רג'אוי, בן 30 משגב שלום. אלג'רג'אוי נורה

בעיר העתיקה ופונה לבית החולים סורוקה יחד עם צעיר בן 25 שנפצע מהירי באורח בינוני. בנצרת נרצח באותו יום נעים סורי, בן 55. סורי השתחרר לפני כארבעה חודשים מהכלא, אחרי שהיה כלוא 32 שנים בגין הריגה, שוד, החזקת נשק, חבלה בנסיבות מחמירות ועבירות סמים.

באום אל-פחם נפצע קשה ילד בן שש מירי לעבר המכונית בה נסע עם אמו ודודו. הדוד, בן 26, נפצע באורח בינוני. אמו של הילד, בת 19, נפצעה באורח קל. הילד ודודו פונו למרכז הרפואי העמק בעפולה. לפי המשטרה הירי בוצע בידי רכוב על קטנוע שנמלט מהזירה. ב-23.9 נורה למוות בחיפה חוסאם עות'מאן, בן 24, בעת שישב ברכבו.

לאחר שנתיים מאסר שוחרר ח'אלדה ג'ראר

לאחר שנתיים מאסר, שוחררה השבוע (26.9) ח'אלדה ג'ראר, חברת הפרלמנט הפלסטיני. ג'ראר ריצתה עונש מאסר בכלא עופר שבשטחים הכבושים לאחר שביט המשפט הצבאי הרשיע אותה בגין "חברות ונשיאת משרה בהתאחדות בלתי מותרת" – החזית העממית לשחרור פלסטין. עם שחרורה מסרה ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) – הרשימה המשותפת: "המנהיגה הפלסטינית ח'אלדה ג'ראר יצאה סוף-סוף מהכלא. למאסר שלה היה יעד אחד – דיכוי המאבק הפוליטי של העם הפלסטיני נגד הכיבוש. שום כלא לא יעצור את המאבק של העם הפלסטיני לעצמאות".

הסגל הבכיר באוניברסיטאות הכריז על סכסוך עבודה

המרצים בכל האוניברסיטאות הכריזו על סכסוך עבודה ויכולו לנקוט צעדים ארגוניים, לרבות שביתה, עם פתיחת שנת הלימודים בעוד כשבועיים. על הסכסוך הכריזה המועצה המתאמת של ארגוני הסגל הבכיר באוניברסיטאות העבריות, תל-אביב, חיפה, בן גוריון, בר אילן והטכניון בעקבות הקיצוץ בסל הקליטה למרצים שנכלל בהצעת חוק ההסדרים.

הסדר תשלום סל קליטה הוא חלק מתנאי ההעסקה והזכויות של מרבית חברי הסגל באוניברסיטאות. הוא נקבע בשורה של הסכמים קיבוציים והסכמות, ונהוג במרבית המוסדות מזה שנים רבות. לפני כחודש שלח הממונה על השכר מכתב לנשיאי האוניברסיטאות ובו הודיע על כוונתו לבטל, החל מראשית אוקטובר, את תשלום סל הקליטה המוענק לחברי סגל אקדמי בכיר חדשים.

הממונה על השכר הכתיב לנשיאי האוניברסיטאות מתווה חדש לתשלום סל הקליטה, לפיו 60% מחברי הסגל החדשים כלל לא יקבלו סל קליטה, ו-40% הנותרים יקבלו תשלום דיפרנציאלי. הקריטריונים לחלוקת הסל יהיו מבוססים על שיקול הדעת של הנהלת המוסד.

מהמועצה של ארגוני הסגל נמסר: "פנינו אל הממונה על השכר והבענו מחאה על כך שהמהלך נעשה על ידי באופן חד צדדי וללא שיתוף הארגונים. התנהלות באופן זה מנוגדת לכללים של יחסי העבודה באשר היא מבטלת במחי מכתב הסכמים, הסדרים, הסכמות, נהלים ונהגים קיבוציים, גם אם קיבלו את אישורו של הממונה, ללא כל ניסיון לנהל משא ומתן בתום לב, ותוך התערבות גסה ביחסי העבודה ובחופש האקדמי".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

חוק ההסדרים ייפגע בביטחון התזונתי של אזרחי ישראל

רפורמה ניאו-ליברלית בחקלאות

חקלאים מפגינים נגד הרפורמה (צילום: מאבק החקלאים)

תוכל להסתמך על מסחר וייבוא. הרפורמה הנוכחית מוותרת לחלוטין על כלי זה, משום שהיא תעודד את החקלאים לגדל ליציי ואוכמניות במקום תירס ותפוחי אדמה, ובמקביל מחלקת לחקלאים סם הרגעה לפיו לא ייפגעו מהשינוי. החקלאים בישראל אינם עניים, ורבים מהם הם בני הקיבוצים והמושבים שקיבלו מהמדינה חלקות רבות, העסיקו פועלים זרים בעיבודן והרוויחו מכך היטב. אך אם אין בישראל עוד צורך בגידולים שמגינים על הבטחון התזונתי שלנו, האזרחים, נשאלת השאלה מדוע יש להוסיף ולהגן על החקלאים?

נועה לוי

שני כינוסים נגד התקציב

שני כינוסים ציבוריים לדיון בהצעת התקציב הניאו-ליברלי של ממשלת בנט-לפיד ייערכו השבוע. ביום רביעי (29.9) יתקיים כנס מקוון ביוזמת ההתארגנות "שוברות קירות". למחרת, בחמישי (30.9), ייערך כנס של סניף חד"ש בתל-אביב בהשתתפות חבר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת).

בהזמנה לאסיפה שתתקיים ביום חמישי בשעה 19:00 באולם הגדה השמאלית (אחד העם 70, ת"א) נכתב: "העברת התקציב בקריאה ראשונה נתפסת כהישג הפוליטי המשמעותי של הממשלה החדשה. אך מאחורי אלפי הסעיפים מתחבאים כמה וכמה סודות אפלים במיוחד: מדוע האוכלוסייה הערבית ממשיכה לסבול מאפליה תקציבית גם תחת הממשלה החדשה? כמה כסף חילק בנט לחבריו בהתנחלויות? לאלו הטבות ענק נסחרות זכו הטייקונים החזקים במשק? ואיך חוק ההסדרים הדרקוני מכיל סעיפים שיפגעו אנושות בכיסם של מיליוני אזרחים?".

מהתנועה "שוברות קירות" נמסר: "בתקופה הקרובה הממשלה עומדת בפני אישור תקציב הפוגע בנשים, באנשים החיים בעוני, באוכלוסיות מוחלשות ובתושבות ובתושבי הפריפריה. לא ניתן לזה לעבור בשתיקה". בכנס שארגנה התנועה ישתתפו: חלי בוזחיש ששון; אלונה מרים אילוז; עו"ד אוהד אמר; סורייא נוג'ידאת; ירון הופמן-דישון; ד"ר יעל חסון; דני גיגי; כרמן אלמקיים עמוס; ועו"ד ספיר סלוצק עמראן.

הרפורמה בחקלאות המוצעת בחוק ההסדרים 2021 נועדה לתת מענה לעליית הגדולה במחירי הפירות והירקות, הגוררת בעקבותיה עליות מחירים נוספות במשק. הרפורמה תהפוך למעשה את ברירת המחיר החוקית בנוגע לייבוא פירות וירקות. כיום מונע החוק ייבוא, למעט באישור פרטני שנותן משרד החקלאות לייבוא פרי או ירק מסוים. הרפורמה המוצעת תאפשר יבוא חופשי של פירות וירקות, ובידי שר החקלאות תישאר הסמכות למנוע יבוא של פרי או ירק מסוים במקרים בהם עולה חשש לפגיעה בצומח של הארץ או לאיום ביולוגי על מינים מקומיים.

חלק נוסף ברפורמה הוא שינוי אופי התמיכה של המדינה בחקלאים. בעולם נהוגות שתי צורות של תמיכה מדינית בחקלאות: תמיכה ישירה באמצעות סיוע כספי, ותמיכה עקיפה באמצעות מכסים, מכסות ייצור ומחירים מפותחים. בישראל, התמיכה של המדינה בחקלאים היא תמיכה עקיפה. הרפורמה נועדה לצמצם את המעורבות הרגולטורית של המדינה בחקלאות, ולהחליף את התמיכה הממשלתית העקיפה בתמיכה ישירה. הנימוק הקפיטליסטי לכך הוא שההתערבות העקיפה היא תכנון של השוק, שמחולל עיוותים וגורם לעליית מחירים לצרכן. הפתרון המוצע לכך בחוק ההסדרים הוא מתן מענקים ישירים רק לחקלאים שמגדלים פירות או ירקות הניתנים לייבוא (אך לא לשאר החקלאים). מענקים אלה יחולקו לחקלאים ללא התחשבות באיזה פרי או ירק הם מגדלים – על מנת לעודד אותם לבחור גידולים בהתאם לביקוש בשוק.

סעיפים נוספים בחוק מחייבים את שר החקלאות לעודד השקעות הון בחקלאות, ופוטרים השקעות אלה ממסוי; יוקם מנגנון מכסים להגנה על גידולים מסוימים במתווה של האיחוד האירופי; יוקם מטה חקלאות ישראלית – רשות חדשה שתפקידה יהיה עידוד רכישת תוצרת חקלאית ועידוד התעסוקה בחקלאות (החוק אינו מציין אם מדובר בתעסוקה של אזרחים ישראלים או גם של עובדים זרים); ויוענק פטור מוחלט ממכס על ביצים לכל סוגיהן. בעקבות מחאת החקלאים נגד הרפורמה, הכניסה אליה הממשלה סעיף ביטחון: יוקם צוות שיעקוב אחרי השינויים בענף החקלאות בעקבות הרפורמה. אם בשנה הראשונה תחול ירידה של 10% ומעלה בהיקף הגידולים, הרפורמה כולה תוקפא.

מה יהיו השפעותיה של הרפורמה? יש לצפות כי הפתיחה לייבוא תוביל להורדת מחירים בטווח הקצר, אך גם לתלות מוחלטת של ישראל במצב בשוק העולמי ובתנודות מחירים במקומות אחרים. יחד עם זאת, המענקים שאינם מותנים בייצור של תוצרים מסוימים, במקביל לפתיחת השוק לייצוא, עלולים לעודד את החקלאים לעסוק רק ב"גידולי בוטיק" ייחודיים. בנוסף, עידוד השקעות ההון בחקלאות ינתק אותה כלכלית מערך השימוש שלה, ויהפוך אותה למוצר בורסה נוסף המתבסס על מיתוג ואמון המשקיעים יותר מאשר על סיפוק צרכים בסיסיים. גובה מענקי התמיכה שיחולקו לחקלאים ייקבע על בסיס כמות התוצרת שלהם בעבר, ולכן יש יסוד להניח שחקלאים ערבים ייהנו מהמענקים פחות.

ההיגיון העומד מאחורי ההגנות לחקלאות המקומית הוא שחברה צריכה לייצר בעצמה את התוצרים הבסיסיים הנדרשים להזנת האוכלוסייה, על מנת להיערך למצב בו לא

ראש הממשלה נפתלי בנט והשרים אביגדור ליברמן, גדעון סער ואביר קארה (צילום: דוברות משרד האוצר)

הסעיף הכלול בחוק ההסדרים הוא מתנה לבעלי ההון

סכנה: הרפורמה ברגולציה

בשיטת המשטר הנהוגה בישראל, הרשות המבצעת חזקה מהרשות המחוקקת. הרפורמה ברגולציה צפויה לרכז את סמכויות השלטון אפילו יותר, ולהעניק לראש הממשלה, לשר האוצר ולשר המשפטים תוספת כוח על חשבון יתר השרים. מטרידה במיוחד השפעתה של הרפורמה על המשרד להגנת הסביבה, שיישאר ללא סמכויות של ממש למנוע פגיעה בטבע ובאקלים.

סעיף נוסף בחוק ההסדרים מספק דוגמא לסדר היום המעמדי שמקדם משרד האוצר: הסעיף המציע לזרז מתן אישורי בנייה דרך דה-רגולציה קיצונית בתחום התכנון. הצעה זו תשרת רק את הקבלנים הגדולים, ולא את קוני הדירות, ואין בה התייחסות לבעיה הגדולה באמת בתחום הבנייה: עשרות הפועלים הנהרגים והמאות הנפצעים מדי שנה בתאונות עבודה.

עם זאת, אין פירוש הדבר שהרגולציה בארץ לא נזקקת לשיפורים. "רגולציה חכמה" היא כשלעצמה יעד חיובי, שכן בכלכלות קפיטליסטיות הרגולציה היא הפנים של המעורבות המדינית בכלכלה. כשהרגולציה כושלת ופוגעת במשק, היא משמשת את התעמולה של הימין נגד מעורבות של המדינה בכלכלה ככלל. לכן, המתנגדים לרפורמה משמאל צריכים להדגיש שהם אינם מתנגדים לשיפור ברגולציה, אלא רק לצמצומה לטובת ההון – כלומר, כי הם מתנגדים לרעיון ששוק חופשי יותר הוא טוב יותר לציבור.

כחלופה להצעה המופיעה בחוק ההסדרים כדאי להציע הרכב חלופי לוועדה שתעמוד בראש הרשות, ולהעניק בה ייצוג לאיגודי העובדים, לאופוזיציה ולציבור הרחב – ובדרך זו להעביר כוח מפקידי האוצר וממשרד ראש הממשלה לגופים שאינם מייצגים את ההון. אפשרות אחרת היא להיאבק בריכוזיות, כלומר לנסות להפחית מהכוח של הרשות תוך הגדרתה כגוף מיעוץ בלבד.

חוק ההסדרים כולו הוא מפלצת לא-דמוקרטית, שנועד לאשר תוכניות ומהלכים במחשכים. כפיתיון, החוק מעניק למשרדי הממשלה השונים הטבות קטנות כדי שיבלעו את הרפורמה ברגולציה, שאינה אלא ויתור על רבות מסמכויותיהם. רפורמה מסוכנת זו תעניק להון את הסמכות לפקח על עצמו, ולכן חיוני להיאבק נגדה בכל הכוח.

א' בן יאיר

אחת ההצעות המסוכנות ביותר הכלולות בהצעת חוק ההסדרים היא הרפורמה ברגולציה. רגולציה פירושה הסדרה של פעילות כלכלית בידי המדינה. בישראל, זו נעשית בשתי דרכים עיקריות: בחקיקה בכנסת ובתקנות של השרים בתחומים שבאחריות המקצועית של משרדיהם. לדוגמא, השרה להגנת הסביבה יכולה להטיל מגבלות על יכולתם של מפעלים לזהם את סביבתם, שר החקלאות יכול להגביל גידולים חקלאיים מסוימים, וכדומה. ההצעה בחוק ההסדרים נוגעת באפשרות זו, כלומר בסמכויות השרים לקבוע רגולציה. התוכנית מבקשת להקים רשות רגולציה לאומית תוך הפקעת הסמכויות של משרדי הממשלה. הרשות החדשה תרכז תחתיה את כל סמכויות הרגולציה של השרים, ותוסמך לבטל רגולציה קיימת ולעצור או לעכב רגולציה חדשה. הממשלה תישאר החותמת האחרונה באישור הרגולציה, בהתאם לחוק יסוד הממשלה. אולם הרפורמה תהפוך חותמת זו לחותמת גומי.

ההצעה האידאולוגית לכך צפויה: הממשלה הבורגנית תומכת בשוק חופשי, כלומר חופשי מהתערבות המדינה. לשם כך יש לצמצם את הרגולציה. לטענת שר האוצר ליברמן, צמצום הרגולציה יוביל לעלייה בתחרות, ובעקבותיה לצמיחה בכלכלה הישראלית. נימוק נוסף הוא שצמצום מנגנוני הרגולציה יחסוך למדינה כסף.

אך רגולציה היא כלי במאבק המעמדי. זה כלי שהממשלה יכולה להשתמש בו על מנת להגן על אינטרסים של קבוצות מסוימות בחברה מפני כוחות השוק. רגולציה חברתית צריכה לשרת את החלקים המוחלשים והפגיעים ביותר בחברה.

ומי ישלוט ברשות הרגולציה החדשה? לפי התוכנית, בראש הרשות תעמוד ועדה בת שישה חברים: היו"ר יהיה מינוי אישי של ראש הממשלה, ויתר החברים יהיו מנכ"ל משרד ראש הממשלה, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, מינוי אישי של שר האוצר ומינוי אישי של שר המשפטים. משמעותו של הרכב זה היא שלשלושה שרים (ראש הממשלה, שר האוצר ושר המשפטים) תהיה שליטה מוחלטת ברשות. למי אין ייצוג ברשות המוצעת? לאיגודי עובדים, לכנסת, למשרד הרווחה או לאקדמיה. כלומר, בראש הרשות יעמדו משרתיהם של בעלי ההון. בתנאים אלה, הגברת הריכוזיות בתחום הרגולציה תנחית מכה קשה על מעמד העובדים.

כך מנצל המשטר באריתריאה את הפליטים בדרום תל אביב

מס שני האחוזים: ארץ אוכלת גוליה

מעטים ממבקשי המקלט בישראל משלמים את המס ומחדשים את דרכוניהם בשגרירות. בראיונות שקיימתי, העידו מנהיגים אריתראים שהקהילה בישראל ידועה כמתנגדת המשטר, ולכן אין זה מפתיע שרק מעטים בה משלמים את המס.

כדי להגדיל את מספר משלמי המס וכדי לדכא איומים פוליטיים, מהלכת ממשלת אריתריאה אימים על הפליטים האריתראים ורודפת מתנגדי משטר בכל מקום בעולם. דו"ח אמנסטי מ-2019 מתאר רשת סוכנים בינ-לאומית הפועלת במדינות שבהן חיות קהילות אריתראיות, ומדגים זאת על קניה. מחקרים מראים שסוכני השגרירות האריתראית היו מעורבים בסיכול תנועת סטודנטים אריתראים בדרום אפריקה, באיסוף מידע על פליטים בכמה מדינות, ובהסתננות לשירותי התרגום של ארגוני זכויות אדם וגופים ממשלתיים בשווייץ.

גם בישראל מעידים מבקשי המקלט וארגוני הסיוע לפליטים על פעולות של השגרירות שמטרתן לזרות פחד ולעודד אלימות בקרב הקהילה האריתראית. במחקרי ראיינתי מבקש מקלט שנדרף בישראל בידי סוכני המשטר, ואף הותקף בידיהם כמה פעמים, משום שהוא מבוקש באריתריאה. ב-2020

פורסם ב"ישראל היום" שהשגרירות האריתראית בישראל שילמה דמי ערבות כדי לשחרר מבקש מקלט אריתראי, שנעצר בקטטה על-רקע פוליטי בין מבקשי מקלט. לכאורה, אין סיבה שממשלת אריתריאה תערוך למבקש מקלט – הרי מתוקף היותו מבקש מקלט, הוא טוען שהוא נדרף בידי ממשלתו, ולכן הוא מבקש מקלט, להגנה במקום אחר. לכן, לדעתי, יש מקום להשערה שהעצור לא היה סתם מבקש מקלט, אלא סוכן שהפעילה השגרירות, או לפחות נתמך על ידיה. ככה, תפקידו הוא ללבות מתיחויות פוליטיות ולעודד עימותים בקהילה.

מנגנוני הרדיפה חוצי-הגבולות שמפעילה אריתריאה סמויים ברובם, אך נראה שהם ברורים מאוד לגולים האריתראים. מבלי להניח מודעות גבוהה של האריתראים בישראל לרדיפה זו, קשה להבין את החיים הפוליטיים התוססים של הקהילה, המקיימת שלל מסגרות ארגוניות ומפלגתיות המתרחקות בהדרגה מהאתוס הפוליטי האריתראי. החשש והרדיפה מסבירים גם את הפער העצום בין התמיכה הכלכלית במשטר, שמספקים פליטים אריתראים דרך מס שני האחוזים, לבין המסגרות הפוליטיות של אותם הפליטים, החותרות באופן ישיר להפלת אותו משטר. הפער נשען על פחד גדול ממשטר דכאני, שנשמר ברדיפה חוצת גבולות, הנמשכת גם שנים לאחר הבריחה מאריתריאה והפועלת במלוא העוצמה גם בדרום-תל-אביב.

הודן אריתריאה, איסיאס אפורהקי
(צילום: ויקימדיה)

בישראל חיים היום מעל עשרים אלף מבקשי מקלט אריתראים, שנמלטו מרודנות מהאכזריות בעולם. נדמה שרבים בישראל מודעים למצבה הקשה של הקהילה האריתראית בארץ – בין אם הם מבקשים להחריף מצב זה כדי לעודד אריתראים לעזוב את ישראל, כפי שדרשו בעבר השרים סער ושקד, ובין אם הם מבקשים לחדול מהאפליה ולשלב את הפליטים בחברה הישראלית, כפי שדורש השמאל. אך המשטרה ורשות האוכלוסין הן רק חלק ממערך הדיכוי והרדיפה לו כפופים האריתראים בישראל. במאמר "אריתריאה: ארץ אוכלת גוליה" שפרסמתי לאחרונה בגיליון 11 של כתב העת "הגירה", ביקשתי לשפוך אור על רדיפת הגולה האריתראית בידי ממשלת אריתריאה. בכתבה זו אעמוד על כמה מממצאיי המחקר.

כמו קהילות פליטים אחרות, גם אריתראים שולחים כספים לבני המשפחה שנשארו במולדת. התשלומים שמעבירים האריתראים בתפוצות הם מרכיב משמעותי ביותר בכלכלת אריתריאה, ולכן, באופן פרדוקסלי, ממשלת אריתריאה לא מנסה לחסום כליל את זרם הפליטים היוצא מהמדינה. באמצעות סחר בבני אדם ופשעים נוספים, מאפשרת הממשלה לאזרחים להימלט, וכך ממקסמת את

הכנסותיה בטווח הקצר. אך גם מי שהצליח לברוח מהמדינה, לא נמלט מזרועות הממשלה: אריתריאה משתלטת באופן ישיר על כספים ששולחים הפליטים, באמצעות שני מנגנונים. הראשון הוא גביית מיסים ממקבלי הכספים באריתריאה. השני, על אודותיו ארחיב, הוא מיסוי הגולה האריתראית – שיטה הנסמכת על איום ההפחדה.

אריתריאה מטילה מס בגובה שני אחוזים על נמלטים המעוניינים לשלוח כספים למולדתם. מס ההכנסה הקבוע, אותו נדרשים האריתראים לשלם ממשכורותיהם, אינו מס חובה, פשוט כי אין שום דרך לאכוף אותו. עם זאת, ההשלכות של הימנעות מתשלומי הן נרחבות: מי שאינו משלם את המס אינו רשאי להעביר כספים לאריתריאה וגם לא מחדשים את דרכונו בשגרירות. הוא אינו יכול לקנות רכוש במולדתו ואסור לו לבקר בה. בנוסף, במקרים מסוימים נדרפו משפחותיהם של מהגרים אריתראים שלא שילמו את המס, והרכוש שהותירו מאחור הוחסר. לפי הערכות, אריתריאה, מדינה דכאנית בה נשלחים הגברים לעבודות כפייה בשכר זעום וללא הגבלת זמן, גובה באמצעות מס זה מאות מיליוני דולרים בשנה.

לא-חידוש הדרכון יש השלכות נרחבות בישראל. המדינה אינה בוחנת את בקשות המקלט האריתראיות ואינה קובעת מי זכאי למעמד פליט, ולכן חיים כאן האריתראים בתוקף ויזה זמנית, אותה הם מחדשים כל כמה חודשים. קשה יותר למצוא עבודה, ואי-אפשר לקבל הלוואה או לחתום על חוזה ללא מסמך מזהה קבוע כמו דרכון, והוצאת רישיון נהיגה או טיסה לחו"ל הם בלתי-אפשריים. עם זאת, ממחקרי עולה כי רק

האופוזיציה בעל הסיכוי הגדול ביותר להביס את המועמד מטעם רוסיה המאוחדת. ברוב המקרים קראה ההצבעה החכמה להצביע למועמדים של המפלגה הקומוניסטית, אך במקומות אחרים תמכה במועמדים מהמפלגה הליברל-דמוקרטית הימנית הקיצונית, ובכמה מקרים אף קראה להצביע לנאצים מוצהרים. כל מועמד בעל סיכוי לגבור על רוסיה המאוחדת זכה בתמיכתה.

לעומת זאת, האופוזיציה החוץ-פרלמנטרית משמאל קראה ברובה להצביע למועמדים של המפלגה הקומוניסטית, אך היו גם פעילים וחוגי שמאל שקראו להחרים את הבחירות בעקבות נסיגתה של המפלגה הקומוניסטית מעמדות שמאליות.

מרמה וזיופים

שיטה ידועה במערכת הבחירות ברוסיה היא הצגה של מפלגות ומועמדים פיקטיביים מטעם השלטון, שנועדו לפגוע בתמיכה במועמדי האופוזיציה – בעיקר במחוזות בהם התחרות צמודה. אחת המפלגות הללו היא "הקומוניסטים של רוסיה", מפלגה בעלת קשרים לקרמלין שהנהגתה מורכבת מפוליטיקאים שגורשו במהלך השנים מהמפלגה הקומוניסטית. "הקומוניסטים של רוסיה" משתמשת בתעמולת הבחירות שלה בסמלים ובשפה עיצובית דומים להפליא לאלה של המפלגה הקומוניסטית, משרדים סרטוני בחירות דומים ולעיתים אף מריצים מועמדים עם שם דומה (!). באמצעות תכסיסים אלה, בכל מערכת בחירות מצליחים "הקומוניסטים של רוסיה" לחטוף שניים עד שלושה אחוזי הצבעה מהמפלגה הקומוניסטית.

מפלגה רצינית יותר שנוסדה כמשקל-נגד למפלגה הקומוניסטית היא "רוסיה צודקת", שמורכבת אף היא מיוצאי המפלגה הקומוניסטית. בניגוד ל"קומוניסטים של רוסיה", מפלגה זו מצליחה עברה את אחוז החסימה וזכתה ב-9% מקולות הבוחרים. היא אף מציגה מצע סוציאל-דמוקרטי, ומשמשת ככנף השמאלית של מפלגת השלטון.

הארגון "גולוס" (שפירושו שמו ברוסית הוא קול) הציג הוכחות למעל ל-5,000 זיופים – הרבה מעבר למערכות הבחירות הקודמות. פרסום תוצאות ההצבעה במוסקבה ובסנט פטרבורג עוכב, וכאשר התפרסמו לבסוף כללו התוצאות זיופים גסים של תוצאות הספירה של ועדות הקלפי. לפי התוצאות הרשמיות, רוסיה המאוחדת זכתה ברוב מוחלט גם באזורי בחירה שידועים כמעוזי האופוזיציה.

על מלאכת הזיופים הקלה שיטת ההצבעה האלקטרונית, אשר נוסתה לראשונה בבחירות ברוסיה. כל מפלגות ותנועות האופוזיציה התנגדו להכנסת מכונות ההצבעה האלקטרוניות, המנוהלות בידי ועדת הבחירות. במחוזות בחירה רבים הובילו מועמדי האופוזיציה בתום הספירה הידנית של פתקי ההצבעה, אך לאחר תוספת הקולות ממערכת ההצבעה האלקטרונית השתנו התוצאות "במפתיע" לניצחון מובהק של מועמדי רוסיה המאוחדת.

בעקבות הזיופים הנרחבים והעמדה הנחרצת של ועדת הבחירות בעד נעילת הפרוטוקולים ואיסור ספירה מחדש, ארגנו תנועות השמאל הגדולות יחד עם המפלגה הקומוניסטית מחאות והפגנות נרחבות, ואפילו הפגנות לא חוקיות גדולות. בתגובה לכך החלו המשטרה ושירותי הביטחון של רוסיה במעצר פעילים קומוניסטיים ושמאליים ובהם ראש תנועת "חזית השמאל" סרגיי אודלצוב.

הבחירות ברוסיה, על אף שלא חוללו את השינוי המיוחל, דחפו את המפלגה הקומוניסטית של הפדרציה הרוסית לאמץ עמדות אופוזיציוניות יותר, ומיצבו את השמאל הרוסי ככוח המוביל בהתנגדות לממשלה.

עידן סלוצקר

עצרת מחאה במוסקבה, 25.9 (צילום: המפלגה הקומוניסטית)

זעם במוסקבה

חשד לזיופים נרחבים

בבחירות לפרלמנט הרוסי

בבחירות שנערכו לפני כשבועיים לפרלמנט הרוסי, הדומה, הצליחה מפלגת השלטון "רוסיה המאוחדת" לשמור על כוחה. זאת בניגוד לסקרים, שחזו מפלה למפלגה ועלייה בכוחה של המפלגה הקומוניסטית של הפדרציה הרוסית. הבחירות נתפסו הפעם כחשובות במיוחד, משום שאובדן הרוב של מפלגת השלטון בפרלמנט היה מונע ממנה את האפשרות לממש שינויים חוקתיים נוספים.

רוסיה המאוחדת נפגעה בדעת הקהל על רקע ריבוי פרשות השחיתות של ראשיה והרפורמות הכלכליות הלא פופולריות שקידמה. ראש הרשימה, הנשיא לשעבר דימיטרי מדבדב שפוטרו מתפקידו כראש הממשלה, מסוכסך עם הנשיא פוטין, ותבוסה של המפלגה בבחירות הייתה מובילה כנראה לסיום הקריירה הפוליטית שלו. ואכן, ערב הבחירות הראו הסקרים כי רוסיה המאוחדת צפויה לאבד כמעט מחצית מכוחה, ולרדת מ-54% מהקולות ל-30% ואף למטה מכך. תוצאות הבחירות - 49% לרוסיה המאוחדת ו-19% למפלגה הקומוניסטית, הנחילו אכזבה למי שקיוו לשינוי משמעותי.

אופוזיציה מפולגת

המפלגה הקומוניסטית של הפדרציה הרוסית – המפלגה הגדולה ביותר באופוזיציה – הציגה עצמה במהלך מערכת הבחירות ככוח היחיד שיוכל להביס את רוסיה המאוחדת ולהסיט את המדיניות של ממשלת פוטין שמאלה. המפלגה הציגה עצמה כמתנגדת לא לשלטון פוטין, אלא רק למפלגת השלטון.

אף על פי כן, ועדת הבחירות המרכזית התנכלה למפלגה ופסלה רבים ממועמדיה. הוועדה אסרה על פאבל גרודינין, ראש הרשימה הקומוניסטית והמועמד מטעם המפלגה לנשיאות, להתמודד בבחירות בגלל קשריו העסקיים. ראש ועדת הבחירות אף ציינה בציניות את השקדנות של ה"קולחוזניק-הקפיטליסט", שביקש להתמודד בבחירות מטעם מפלגה קומוניסטית מבלי לוותר על הונו הקפיטליסטי.

בצד המפלגות, גם האופוזיציה החוץ-פרלמנטרית הייתה מעורבת במערכת הבחירות. האופוזיציה הליברלית השתמשה שוב במערכת "ההצבעה החכמה" שנוסתה בהצלחה חלקית בבחירות המקומיות. מערכת ממוחשבת זו עוקבת אחרי הבחירות האזוריות האישיות, וקוראת להצביע למועמד

בעצרת הבחירות הראשונה, בה הוכרזה המועמדות של הצמד בדחוס-ואסקז בנוכחות רבבות, מתחוללת טרגדיה. אחד מעוזריו הקרובים ביותר של האב אמיליו מתנקש במועמד לנשיאות לעיני אלפי תומכיו. בעקבות כך סגנו המיועד הוא באופן בלתי צפוי המועמד המוביל בבחירות. אבל מדוע נרצח הפוליטיקאי הוותיק? ומהם האינטרסים המסתתרים מאחורי חברי הכוורת המקיפה כעת את היורש? מהר מאוד מתבררת זהותו של הרוצח, אבל על מניעיו ניתן ללמוד רק לקראת סופה של הסדרה.

"ממלכת שמיים וארץ" מספרת כמה סיפורים במקביל. ישנם התככים הפוליטיים, האינטרסים והעבר של הדמויות. אך גם סיפור הכנסייה ומה שמסתתר בין דלתותיה המוגפות. עוזריו של הכומר ובני משפחתו עוסקים בין השאר בהלבנת הון וברכישת נכסים – בצד פעולות צדקה רבות ובהן שיקום אסירים, חלוקת מזון בשכונות עוני והקמת מעון לנוער רחוב. ישנה גם השופטת-החוקרת שמונתה לפענח את הפשע, שעל פניו אינו דורש מאמץ רב כדי לרדת לעומקו. אך היא נתקלת בקשיים רבים "מבפנים". קרי: בכירים במערכת המשפט ובפיקוד המשטרה שעושים כל שביכולתם כדי לשבש את החקירה.

הפרק האחרון של הסדרה מציג את עצרת נעילת מערכת הבחירות של האב אמיליו, הנערכת הפעם לא בפני המונים באצטדיון אלא באולם של מלון יוקרתי, בפני שמנה וסלחה של החברה הארגנטינית – כפי שמגדיר את הנוכחים מנהל הקמפיין, שהוא סוכן סי.אי.איי. ותיק.

נמרוד עובד

'קולות מהדרום' בגיליון החדש של "תיאוריה וביקורת"

הגיליון החדש של כתב העת "תיאוריה וביקורת" בהוצאת מכון ון ליר מוקדש ל"קולות מהדרום". "תיאוריה וביקורת" הוא דו-שנתון. בגיליון 54, שיצא לאור בקיץ 2021, כתב העורך שאול סתר: "בדרום אין הכוונה לאחת מארבע רוחות השמיים. הדרום הוא הדרום הגלובלי, מושג שמורה על אזורים של דחק כלכלי וחברתי, שמרוכזים רובם בהמיספירה הדרומית של כדור הארץ. מקום שאוחז רק במעט מעושר העמים; מקום משועבד, מוכפף, מנוצל, נקבע בידי הכוחות שמחוצה לו ומנוהל על ידיהם – דרך שליטה קולוניאלית (צבאית ומדינית) או ניאו-קולוניאלית (שליטה כלכלית גם לאחר הדה-קולוניזציה)". לדברי סתר, "מכאן שהדרום הוא אתר סוציו-פוליטי, כלכלי ותרבותי".

במקרה או שלא במקרה, רוב כותבי הגיליון הם חוקרים העובדים דווקא בשני מוסדות אקדמיים בדרום הארץ: אוניברסיטת בן גוריון בנגב ומכללת ספיר בשדרות. בין היתר, פורסמו בגיליון מאמרים מאת חביבה פדיה ("דרומית-מזרחית – מסה על הדרום"), ארז צפדיה ואורן יפתחאל ("דחיקה ועקירה מהעיר"), אמיר פאחורי ("פוליטיקה ערבית-פלסטינית בעידן נתניהו"), אפרים דויד ("מהפיגומים בנצרת לאקדמיה במקסיקו: אנריקה דוסל ופילוסופיית השחרור").

עוד בגיליון: התרגום הראשון לעברית של חיבור מאת הפילוסוף הלטינו-אמריקאי אנריקה דוסל; ושיחה בין שני פעילי אקדמיה לשוויון: צבי בן-דור ולין חלווין-דברת על המקום והשפה באקדמיה בישראל.

ניתן לקרוא כל המאמרים בגרסה המקוונת של הדו-שנתון:

<https://theory-and-criticism.vanleer.org.il>

האב אמיליו, הכומר האוונגליסט שבמרכז העלילה

הסדרה 'ממלכת שמיים וארץ'

דת וריקבון הון ושלטון

אחת הסדרות המדוברות ביותר בימים אלה באמריקה הלטינית היא הפקה ארגנטינית חדשה של נטפליקס ושמה "הממלכה". ניתן לצפות בה גם בגרסה בשפה העברית שכותרתה (המוצלחת יותר מזו המקורית) היא "ממלכת שמיים וארץ". הסדרה עוררה סערת רגשות בקרב מיליוני מאמנים ובממסדי עיתורי הממון של הכנסיות האוונגליסטיות ברחבי היבשת. יש אף שדרשו לאסור על הקרנתה. ראשי הכנסיות הטילו עליה חרם ואסרו על הצפייה בה.

אין זה מקרי שיוצרי הסדרה בחרו לפתוח את הפרק הראשון שלה בציטוט של מייסד המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, אנטוניו גראמשי: "העולם הישן גוסס, העולם החדש טרם הפציע ובדמדומים פורצות המפלצות", כי בהון, שלטון, דת וריקבון עסקינן.

היוצרים הם הבמאי הוותיק מרסלו פיניירו והסופרת והעיתונאית קלאודיה פיניירו (אין קרבה משפחתית). יצוין שפיניירו פרסמה כמה רבי מכר, ששלושה מהם תורגמו לעברית: "אלנה יודעת", "מזל קטן" ו"האלמנות של ימי חמישי".

ניתן להבין את רוח הסדרה, שבה שמונה פרקים, כבר בפרק הראשון. ארמנדו בדחוס הוא פוליטיקאי בורגני ותיק ומועמד לנשיאות ארגנטינה שמנסה להבטיח את ניצחונו בבחירות באמצעות חבירה למטיף טלוויזיוני, המנהיג הדתי הכריזמטי של "כנסיית האור" בעלת העוצמה הפוליטית והכלכלית. הכומר אמיליו ואסקז, הסגן המיועד, אמור לשמש "מועמד קש", קרי מושך קולות בקרב המאמינים הדתיים, אולם אין לו מעמד פוליטי עצמאי.

די לייבוש

מועדון הגדה השמאלית

אחד העם 70, ת"א

ערב שירה בגדה

בהשתתפות שני ארזי, דותן ברום, רות חוף, ורד לילי
יחזקאל, דקלה סיון חיון, מיתר מורן, עופר פינקל, ר.
איתי, שרי שביט; ינחה אמיר חרש

יום שני, 4.10, בשעה 20:00

מועדון הקולנוע

"לבן על לבן" / תיאור קורט

2019, ספרד/צ'ילה, 100 דקות (ספרדית; כתוביות
באנגלית)

מוצ"ש, 2.10, בשעה 20:00

מק"י - סניף חיפה

אסיפת סניף לקראת ועידת המפלגה
בהשתתפות מזכ"ל מק"י עאדל עאמר

יום חמישי, 30.9, בשעה 19:00, שד' בן גוריון 39

חד"ש - סניף ת"א

מה מסתתר בסודות התקציב?

אסיפה פומבית בהשתתפות ח"כ עופר כסיף
יום חמישי, 30.9, בשעה 20:00, אחד העם 70

חד"ש - סניף ירושלים

השקת החזית נגד אלימות משטרתית

יום ראשון, 3.10, בשעה 19:00, כורש 14, כניסה ד'

פודקאסט - גל חד"ש

מיני-סדרה בנושא "היום שאחרי הקפיטליזם"
בהשתתפות ד"ר נווה פרומר, ד"ר גל הרץ ועמי וטורי
ניתן להאזין לכל פרקי גל חד"ש באתר "זו הדרך"

מערכת "זו הדרך" מודה לחברנו לטיף חאג'
יחיא על תרומתו ארוכת השנים לעיתון,
ומאחלת לו הצלחה בהמשך דרכו

השבוע באתר "זו הדרך"

תאונת עבודה בכפר כנא, בחירות בגרמניה,
הרוג נוסף בכפר ביתא, ועוד...
zoha.org.il

בשבת הקרובה (2.10) תצא שיירת מים נוספת לדרום הר חברון כדי להבטיח את זכות הגישה למים של הפלסטינים החיים באזור. זאת לאחר שב-17 בספטמבר תקפו חיילי צבא הכיבוש את הפעילים הישראלים והפלסטינים שניסו להעביר מכלית מים לתושבים. את צעדת המים מארגנים תושבי האזור יחד עם לוחמים לשלום וקואליציה של ארגונים נוספים. מלוחמים לשלום נמסר שבשטחי סי של הגדה המערבית חיים כ-300 אלף פלסטינים. "מדינת ישראל, המקיימת משטר צבאי בשטח, אמורה להיות אחראית לרווחתם. אלא שבפועל, רבים מהפלסטינים המתגוררים בשטחי סי ובפרט בדרום הר חברון ובבקעת הירדן, נמצאים תחת חרב הגירוש וההתנחלות האתני שאוחזת בידה ממשלת ישראל". אחת הדוגמאות המרכזיות למדיניות זו נוגעת לגישה למים. בזמן שההתנחלויות למיניהן בגדה המערבית נהנות מחיבור לכלל התשתיות האזרחיות, כולל מי שתיה ובריכה פרטית בכל בית, ישראל לא מאפשרת לאלפי פלסטינים ברחבי הגדה המערבית להתחבר לתשתית המים. צריכת המים היומית לנפש בישראל ובהתנחלויות היא כ-300 ליטר; צריכת המים היומית לנפש פלסטינית בגדה המערבית היא כ-70 ליטר ליום.

הוועידה ה-28

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

7-9/10/2021 אולם עוואדיה, שפרעם

נגד הכיבוש והפשיזם
למען שלום וסוציאליזם

אבלים על מותו של החבר הוותיק והמסור

מאיר (מילו) זגייר

שהיה פעיל במאבק המעברות ובפורום יוצאי עיראק
ועד מחוז ת"א-יפו של מק"י

יש גבול ורשת מסרבות

הפגנה לשחרור סרבני המצפון שחר פרץ וערן אביב
מול הכלא הצבאי "נווה צדק" (כלא 10)
שבת, 2.10, בשעה 16:00; הסעה תצא מרכבת מרכז בת"א